



Social- og indenrigsminister Astrid Krag's talepapir

Anledning	Besvarelse af samrådsspørgsmål A
Dato / tid	Torsdag den 12. september kl. 13.00-14.00
Talens varighed	Ca. 12 min.
Sted	1-133

Samrådsspørgsmål A stillet af Karina Adsbøl (DF):

"De danske myndigheder kritiseres for at true med at fjerne en plejegendkendelse grundet bloggeren Jaleh Tavakolis deltagelse i den offentlige debat. Hvordan vil ministeren sikre plejeforældres ytringsfrihed og mulighed for deltagelse i den offentlige debat, uden at de skal være bekymrede for at miste deres plejetilladelse? Og vil ministeren i forlængelse heraf redegøre for, hvordan det samtidig sikres, at hensynet til barnets tarv og familiære tilknytning vægtes højt?"

Det talte ord gælder



[Indledning]

- Tak for ordet. Og tak for muligheden for at drøfte den vigtige opgave, som plejefamilier løfter i vores samfund.
- Det er familier, der åbner deres hjem og hjerter for udsatte børn og giver børnene en tryk og stabil opvækst, de ellers ikke ville have haft.
- Derfor skylder vi som samfund plejefamilier stor tak. De giver anbragte børn en ny start. En ny fremtid.
- Jeg vil besvare de to dele af spørgsmålet i forlængelse af hinanden.
- Inden jeg går til selve besvarelsen, vil jeg gerne understrege, at jeg besvarer spørgsmålene generelt, da jeg ikke kan gå ind i den konkrete verserende sag, som omtales i spørgsmålet.

[Barnet i centrum]

- Når vi taler om børn og unge, der anbringes uden for hjemmet, er det allervigtigste for mig, at vi gør alt, hvad vi kan for at sikre, at de får den omsorg, hjælp og støtte, som de har behov for.
- Vi har at gøre med børn og unge, som allerede har lidt et eller flere svigt, og som derfor er særligt sårbare. De har behov for tryk og stabilitet.



- Derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at støtte plejefamilierne, så de kan give de anbragte børn og unge en indsats af høj kvalitet. Det sker i samarbejde med den anbringende kommune og socialtilsynet.

[Plejefamilier – deres opgave og bedre vilkår for dem]

- I vores samfund er vi så privilegerede at have nogle fantastiske familier, der åbner dørene til deres hjem og til deres hjerter for at hjælpe udsatte børn og unge og give dem et trygt og stabilt hjem med den hjælp, støtte og omsorg, som deres biologiske forældre ikke har kunnet give.
- For plejefamilierne er det ikke bare en professionel opgave. De investerer sig selv og knytter ofte stærke bånd til deres plejebarn eller plejebørn – det er medmenneskelighed, og det er godt og hjertevarmende.
- Men den store opgave, som plejefamilierne påtager sig, er også en professionel opgave. Opgaven varetages for det offentlige, og den er underlagt regler og kvalitetskrav, som alle plejefamilier skal leve op til.
- Og ja - vi stiller høje krav til plejefamilier – også højere end til almindelige familier – fordi vi som samfund overlader noget



meget dyrebart i deres varetægt, nemlig andres børn, og i særdeleshed børn, som oftest er mere sårbare, end børn er flest.

[Socialtilsynet - tilsyn med plejefamiliers generelle kvalitet]

- For at sikre at vores plejefamilier har en høj kvalitet, blev socialtilsynet sat i verden af alle Folketingets partier, som en kvalitetsgarant.
- Kvaliteten i en plejefamilie skal generelt måles på, i hvor høj grad plejefamilien formår at håndtere den opgave, som de har påtaget sig, og i hvor høj grad plejefamilien lykkes med at skabe nogle trygge og stabile rammer.
- Socialtilsynet skal som led i deres tilsyn både føre kontrol og indgå i dialog med plejefamilien. Dialogen er helt afgørende i forhold til at udvikle og fastholde kvaliteten.
- Kvalitetsmodellen for plejefamilier er i den forbindelse et centralt systematisk dialogredskab, som er udgangspunktet for socialtilsynets samlede faglige vurdering af plejefamiliernes kvalitet. Modellen gælder for alle plejefamilier.
- I de observationer og samtaler, som socialtilsynet har under deres tilsynsbesøg, indgår også inddragelsen af de børn og



unge, som allerede er anbragt i plejefamilien. Det er jo dem, det hele drejer sig om.

- Rollefordelingen på området er sådan, at socialtilsynet skal sikre den generelle kvalitet, hvorimod den anbringende kommune skal sikre, at anbringelsesstedet for det specifikke barn er det bedst egnede i den konkrete situation.
- Socialtilsynet foretager altså i deres godkendelse og tilsyn en generel vurdering af kvaliteten i den pågældende plejefamilie for at sikre, at kvaliteten hos familien generelt kan imødekomme behovet hos eventuelle tilkommende børn, der kan blive anbragt hos familien, inden for den målgruppe, som plejefamilien er godkendt til.
- Hvis socialtilsynet ud fra en samlet konkret vurdering kommer frem til, at kvaliteten i en plejefamilie ikke lever op til kvalitetsmodellens standarder, kan socialtilsynet give plejefamilien påbud om at rette op på specifikke forhold for at kunne opretholde godkendelsen. Der kan også iværksættes skærpet tilsyn. Den mest vidtgående sanktion, socialtilsynet kan tage i brug, er at bringe godkendelsen til ophør af plejefamiliens godkendelse.

[Generelt om ytringsfrihed]



- Jeg bliver i samrådsspørgsmålet spurgt til, hvordan jeg vil sikre plejeforældres ytringsfrihed og mulighed for deltagelse i den offentlige debat, uden at de skal være bekymrede for at miste deres plejetilladelse.
- Helt generelt så er retten til ytringsfrihed beskyttet i grundlovens § 77, hvorefter alle borgere har ret til at udtrykke deres tanker offentligt på skrift, i tale eller på anden vis. Ytringsfriheden er en grundlæggende rettighed, men den er ikke grænseløs. Det betyder, at enhver står til ansvar for egne handlinger og ytringer, og at ansvaret indebærer, at ytringsfriheden skal udøves i overensstemmelse med vores øvrige lovgivning.

[Plejefamilier – deres ytringsfrihed]

- For at svare på spørgsmålet så lad mig at slå fast, at plejefamilier – ligesom alle andre – har ret til at ytre sig og indgå i den offentlige debat. Den ret er sikret i Grundloven.
- Der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg mener, at ytringsfriheden er en meget vigtig frihedsrettighed, vi som samfund skal stå vagt om. Danmark er et frit land, og retten til at ytre sig er helt grundlæggende i vores demokrati.



- Derfor er det afgørende, at vi som samfund beskytter dem, som i lyset af det ændrede trusselsbillede de senere år får behov for beskyttelse i forlængelse af deres deltagelse i den offentlige debat. Det er noget, Regeringen har fokus på, og vi som samfund også bruger mange ressourcer på i Justitsministeriets regi.
- Som jeg nævnte indledningsvist, kan jeg ikke komme ind på den konkrete sag. Men når det er sagt, så mener jeg, at sagen giver anledning til en helt principiel diskussion om plejefamiliers ageren på sociale medier. Hvor meget kan man som plejefamilie eksponere sig selv og børn, man har i sin varetægt, på sociale medier, uden det får negative konsekvenser for børnene?
- Sociale medier har ændret vores samfund, det har ændret vores måde at interagere med hinanden på. Vi kan allerede nu se nogle af konsekvenserne. Nogle er gode, nogle er dårlige. Især børn og unges trivsel er påvirket af det. Og jeg tror ikke, vi endnu til fulde har set, hvad sociale medier har af konsekvenser for vores samfund – og ikke mindst for vores børn og unge.



- Det er som sådan ikke en diskussion, der er isoleret til plejefamilier. Den gælder i virkeligheden alle familier. Men nu har vi som samfund et særligt hensyn at tage til anbragte børn.
- Derfor mener jeg, at vi har behov for en grundlæggende og helt principiel drøftelse af, hvordan plejefamiliers ageren på sociale medier påvirker børnene. Og hvor vi i det lys drøfter tilgangen til plejefamiliers kvalitet. Målet skal være at få skabt et solidt grundlag for en så ensartet vurdering som muligt af de konsekvenser, det kan have for børnene, at plejeforældre agerer på de sociale medier.
- Sådan en drøftelse med vil jeg derfor tage initiativ til med socialtilsynene. Og hvis der på baggrund af den drøftelse viser sig et behov for ændringer i kvalitetsmodellen, vil jeg selvfølgelig inddrage ordførerkredsen i det arbejde.

[Afslutning]

- Vi er i Regeringen meget optaget af sikre de bedste vilkår for børnene og de unge.
- Det betyder også, at vi er optaget af plejefamilieområdet og de dilemmaer, der er på området. Plejefamilier skal have gode rammer og vilkår og mulighed for hjælp og støtte. Og plejefamilier skal selvfølgelig have mulighed for at deltage i den



offentlige debat på sociale medier, så længe det ikke er til skade for børnene.

- Jeg har sagt det undervejs men vil også gerne slutte med at sige, at vi i vores bestræbelser på høj kvalitet i indsatserne ikke må fortabe os i systemer og regler, men at vi fortsat skal have fokus på det enkelte barn og dets behov. Hvis vores regler ikke i tilstrækkelig grad levner plads til det, må vi overveje, hvordan den plads skabes.
- Jeg kan ikke understrege nok, hvor vigtigt det er, at vi som samfund står klar til at tage hånd om de børn og unge, hvor deres forældre af én eller anden årsag ikke selv er i stand til det. Og at vi gør det på den rigtige måde.